

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2013
COM(2013) 920 final

2013/0443 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2013) 531 final}

{SWD(2013) 532 final}

{SWD(2013) 537 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Γενικό πλαίσιο – Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στην οδηγία 2001/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ καθορίζονται ετήσια εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για κάθε κράτος μέλος, τα οποία πρέπει να επιτευχθούν έως το 2010 και καλύπτουν τις εκπομπές διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC) εκτός από το μεθάνιο και αμμωνίας (NH₃). Στόχος αυτών των ανώτατων ορίων είναι η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των δυσμενών επιπτώσεων της στη δημόσια υγεία και στο περιβάλλον σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και η συμμόρφωση με το πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ².

Είναι απαραίτητο να επανεξεταστούν και να επικαιροποιηθούν οι εν λόγω απαιτήσεις προκειμένου, αφενός, να αντιμετωπιστούν οι εξαιρετικά σοβαροί εναπομένοντες κίνδυνοι για την υγεία και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Ένωση και, αφετέρου, να εναρμονιστεί το ενωσιακό δίκαιο με τις νέες διεθνείς δεσμεύσεις μετά την αναθεώρηση του πρωτοκόλλου του Γκέτεμποργκ το 2012.

Οι απαιτούμενες μειώσεις των επιπτώσεων παρατίθενται στην αναθεωρημένη θεματική στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση³, η οποία επικαιροποιεί την πορεία προς την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Ένωσης για επίπεδα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που δεν θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις και δεν θα εγκυμονούν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Η παρούσα πρόταση αποτελεί έναν από τους βασικούς νομοθετικούς πυλώνες για την επίτευξη των εν λόγω μειώσεων.

Εκτός από τον καθορισμό των αναγκαίων περαιτέρω μειώσεων των εκπομπών, η παρούσα πρόταση καλύπτει ορισμένες από τις ελλείψεις κατά την εφαρμογή του πλαισίου πολιτικής της Ένωσης για τον ατμοσφαιρικό αέρα, καθώς και την ανάγκη για καλύτερο συντονισμό μεταξύ των μειώσεων των εκπομπών, αφενός, και της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, της κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας, αφετέρου.

Με δεδομένα τον χαρακτήρα και την έκταση των απαραίτητων τροποποιήσεων της οδηγίας 2001/81/EK και την ανάγκη για μεγαλύτερη συνέπεια και νομική σαφήνεια, κατά την επανεξέταση της οδηγίας 2001/81/EK κρίθηκε αναγκαία η κατάργησή της και η έκδοση νέας (της παρούσας) οδηγίας.

Συνέπεια με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Οι στόχοι της παρούσας πρωτοβουλίας συνάδουν με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, χωρίς αποκλεισμούς και διατηρήσιμη ανάπτυξη και τους ενισχύουν. Αναμένεται να τονώσουν την καινοτομία, που θα συμβάλει στη στήριξη της πράσινης ανάπτυξης και στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας, συνδράμοντας παράλληλα στη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, προστατεύοντας τον φυσικό πλούτο της Ευρώπης και αξιοποιώντας την ηγετική θέση της

¹ Οδηγία 2001/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2001 σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών (ΕΕ L 309 της 27.11.2001, σ. 22).

² Πρωτόκολλο της σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE) σχετικά με τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση, το οποίο αφορά τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του τροποσφαιρικού όζοντος (1999).

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Πρόγραμμα "Καθαρός αέρας" για την Ευρώπη», COM(2013) [xxx]

στην ανάπτυξη νέων πράσινων τεχνολογιών⁴. Όπου είναι εφικτό, επιδιώκεται η απλούστευση και αποσαφήνιση της υφιστάμενης πολιτικής, με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή της στο πνεύμα της εξυπνότερης νομοθεσίας⁵. Κατά τη θέσπιση μέτρων λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία των συμφερόντων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σύμφωνα με την αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις»⁶. Έχει διασφαλιστεί συνοχή με τους στενά συνδεδεμένους τομείς των μεταφορών, της βιομηχανίας, της γεωργίας και της κλιματικής αλλαγής, καθώς και της αποδοτικότητας των πόρων.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η διαδικασία επανεξέτασης αξιοποίησε την εμπειρογνωμοσύνη που συγκεντρώθηκε σε διάστημα αρκετών δεκαετιών, κατά τις οποίες διεξήχθησαν δραστηριότητες αξιολόγησης, διαχείρισης και επανεξέτασης στον τομέα της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, τόσο στην Ένωση όσο και διεθνώς. Μεταξύ των μερών των οποίων ζητήθηκε η γνώμη συγκαταλέγονταν οι αρχές των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του τρέχοντος πλαισίου πολιτικής σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Από τον Ιούνιο του 2011 έως τον Απρίλιο του 2013 πραγματοποιήθηκαν πέντε συναντήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια και να δοθούν ευκαιρίες στους ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν σχόλια και παρατηρήσεις. Όλες οι συναντήσεις μεταδόθηκαν σε πραγματικό χρόνο από το Διαδίκτυο, ώστε να καταστεί εφικτή η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή. Παράλληλα διοργανώθηκαν δύο δημόσιες διαβουλεύσεις: η πρώτη, στα τέλη του 2011, εστίαζε στην εξέταση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων του υφιστάμενου πλαισίου πολιτικής για την ποιότητα της ατμόσφαιρας· η δεύτερη ηλεκτρονική διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, στις αρχές του 2013, αφορούσε τις βασικές επιλογές πολιτικής που διατίθενται για την αντιμετώπιση των εκκρεμών προβλημάτων ποιότητας της ατμόσφαιρας⁷. Το 2012 διενεργήθηκε και παρουσιάστηκε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για την καταγραφή της κοινής γνώμης σχετικά με τα ζητήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης⁸. Η Επιτροπή και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) υλοποίησαν επίσης ένα πιλοτικό έργο για τον ατμοσφαιρικό αέρα («Air Implementation Pilot»), με τη συμμετοχή 12 πόλεων από ολόκληρη την Ένωση και με σκοπό να αξιολογηθεί η τοπική πείρα στην εφαρμογή του πλαισίου πολιτικής για τον ατμοσφαιρικό αέρα⁹.

Αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων

Η πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία σχετικά με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα μπορεί να επιτευχθεί βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα με εστίαση στην εφαρμογή των υφιστάμενων πολιτικών, σε συνδυασμό με δράση των κρατών μελών. Μολονότι η οδηγία 2001/81/EK χρειάζεται αναθεώρηση ώστε να ενσωματωθούν οι διεθνείς δεσμεύσεις

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», COM(2010) 2020 τελικό της 3.3.2010.

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Εξυπνη νομοθεσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση» COM(2010) 543 τελικό της 8.10.2010.

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις - Μια "Small Business Act" για την Ευρώπη» COM(2008) 394 τελικό της 25.6.2008.

⁷ Κατά τη διαβούλευση χρησιμοποιήθηκαν δύο ερωτηματολόγια: ελήφθησαν συνολικά 1 934 απαντήσεις σε ένα συντομότερο ερωτηματολόγιο για το ευρύ κοινό και 371 απαντήσεις σε εκτενέστερο ερωτηματολόγιο για τους εμπειρογνώμονες και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Βλέπε http://ec.europa.eu/environment/consultations/air_pollution_en.htm

⁸ Τα αποτελέσματα διατίθενται στο Ευρωβαρόμετρο 2013.

⁹ Για τα πλήρη αποτελέσματα, βλέπε την έκθεση αριθ. 7/2013 του ΕΟΠ.

της Ένωσης για το 2020 δυνάμει του πρωτοκόλλου του Γκέτεμποργκ, δεν ενδείκνυνται αυστηρότερες μειώσεις για το 2020.

Εντούτοις, δεν ισχύει το ίδιο για το χρονικό διάστημα έως το 2030. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εναπομένουσες επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον απαιτούνται σημαντικά αυστηρότερες δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών. Για το 2030, η προτιμώμενη επιλογή είναι το 70 % της μέγιστης εφικτής μείωσης των επιπτώσεων στην υγεία κατά το έτος αυτό, βελτιστοποιημένη επιπλέον με πρόσθετες μειώσεις του ευτροφισμού και του όζοντος. Οι εν λόγω δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών εξασφαλίζουν σταθερή πορεία προς την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Ένωσης.

Η εφαρμογή των δεσμεύσεων μείωσης για το 2020, που έχουν αναληφθεί βάσει του πρωτοκόλλου του Γκέτεμποργκ, δεν συνεπάγεται πρόσθετες δαπάνες για την Ένωση πάνω από το επίπεδο του σεναρίου αναφοράς. Στόχος των νέων δεσμεύσεων μείωσης για το 2030 είναι η υλοποίηση του περιορισμού των επιπτώσεων στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα μέχρι το 2030, σύμφωνα με την ανακοίνωση σχετικά με πρόγραμμα «Καθαρός αέρας» για την Ευρώπη. Στην εκτίμηση επιπτώσεων μοντελοποιήθηκε ο βέλτιστος τρόπος επίτευξης του επιδιωκόμενου περιορισμού και από τη βελτιστοποίηση αυτή προέκυψαν εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών των έξι σημαντικότερων ρύπων. Με τις εν λόγω δεσμεύσεις μείωσης θα μειωθεί το συνολικό εξωτερικό κόστος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά 40 δισ. ευρώ (κατά τη συντηρητικότερη αποτίμηση) έναντι 212 δισ. ευρώ του σεναρίου αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων άμεσων οικονομικών οφελών που υπερβαίνουν τα 2,8 δισ. ευρώ: 1,85 δισ. ευρώ χάρη στη μείωση της απώλειας παραγωγικότητας της εργασίας, 600 εκατ. ευρώ χάρη στη μείωση των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης, 230 εκατ. ευρώ χάρη στη μείωση της απώλειας της αξίας καλλιεργειών και 120 εκατ. ευρώ χάρη στη μείωση των ζημιών στο δομημένο περιβάλλον. Τα ποσά αυτά είναι συγκρίσιμα με το ετήσιο κόστος συμμόρφωσης των 3,3 δισ. ευρώ, ήτοι το ένα δωδέκατο περίπου της μείωσης του εξωτερικού κόστους. Σύμφωνα με το σενάριο αναφοράς, η επιβάρυνση στον τομέα της υγείας θα έχει μειωθεί το 2030 κατά 40 % έναντι του 2005. Η παρούσα πρόταση θα έχει ως αποτέλεσμα επιπλέον μείωση κατά 12 %, το οποίο σημαίνει συνολική μείωση κατά 52 % σε σύγκριση με το 2005, όσον αφορά την επιβάρυνση στον τομέα της υγείας. Στην περίπτωση του ευτροφισμού, η παρούσα πρόταση θα αποφέρει ποσοστό 50 % επιπλέον του σεναρίου αναφοράς.

Τα ανώτατα όρια για το μεθάνιο στο πλαίσιο του καθεστώτος εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών (ΕΑΟΕ) της Ένωσης μπορούν να μειώσουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο τις εκπομπές, μολονότι η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με την απόφαση 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰. Με πολύ συγκρατημένο διοικητικό κόστος (αρχικό κόστος περίπου 8 εκατ. ευρώ και ετήσιο κόστος 3,5 εκατ. ευρώ σε ενωσιακό επίπεδο) μπορούν να συμπεριληφθούν διατάξεις για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και την εναρμόνιση της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων με τις διεθνείς υποχρεώσεις.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης

Η πρόταση καταργεί και αντικαθιστά το ισχύον ενωσιακό καθεστώς των ετήσιων ανώτατων ορίων εθνικών εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων, όπως ορίζεται στην οδηγία 2001/81/ΕΚ. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ότι τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών (ΕΑΟΕ) που

¹⁰ Απόφαση αριθ. 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 136).

καθορίζονται στην οδηγία 2001/81/EK για το 2010 και τα επόμενα έτη όσον αφορά τις ουσίες SO₂, NO_x, VOC εκτός από το μεθάνιο και NH₃ θα ισχύουν έως το 2020 και, επίσης, θεσπίζονται νέες εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών («δεσμεύσεις μείωσης») εφαρμοστέες από το 2020 και το 2030 για τις ουσίες SO₂, NO_x, VOC εκτός του μεθανίου, NH₃, τα λεπτά σωματίδια (PM_{2,5}) και το μεθάνιο (CH₄), καθώς και ενδιάμεσα επίπεδα εκπομπών των ίδιων ρύπων για το 2025.

Κατωτέρω παρατίθενται συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τα κύρια άρθρα και παραρτήματα.

Τα άρθρα 1, 2 και 3 προσδιορίζουν το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και παρέχουν τους ορισμούς των βασικών όρων που χρησιμοποιούνται σε αυτή.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το παράρτημα II, τα κράτη μέλη πρέπει να περιορίσουν τις οικείες εκπομπές SO₂, NO_x, VOC εκτός του μεθανίου, NH₃, PM_{2,5} και CH₄, προκειμένου να τηρούν τις δεσμεύσεις τους για μείωση που θα ισχύουν από το 2020 και το 2030. Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να περιορίσουν το 2025 τις οικείες ετήσιες εκπομπές των ρύπων αυτών σε επίπεδα που καθορίζονται με βάση γραμμική πορεία μείωσης, εκτός εάν αυτό προϋποθέτει μέτρα που συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος. Το άρθρο 4 ορίζει τις πηγές εκπομπών που δεν θα συνυπολογίζονται.

Το άρθρο 5 παρέχει στα κράτη μέλη το δικαίωμα να κάνουν χρήση ορισμένων διατάξεων ευελιξίας, υπό τον όρο ότι δεν διατυπώνει αντίρρηση η Επιτροπή: να συνυπολογίζουν ένα ποσοστό των μειώσεων των εκπομπών NO_x, SO₂, και PM_{2,5} που επιτυγχάνονται από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να τηρούν από κοινού τις δεσμεύσεις τους για μείωση των εκπομπών CH₄ και να προτείνουν αναπροσαρμοσμένες απογραφές εκπομπών όταν, λόγω βελτίωσης της μεθόδου απογραφής, προκύπτει μη συμμόρφωση με τη δέσμευση μείωσης (με εξαίρεση τις εκπομπές CH₄).

Το άρθρο 6 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εγκρίνουν, να εφαρμόζουν και να επικαιροποιούν τακτικά τα εθνικά τους προγράμματα για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (ΕΠΕΑΡ), περιγράφοντας τους τρόπους τήρησης των δεσμεύσεών τους για μείωση των εκπομπών. Τα ΕΠΕΑΡ θα πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα III (μέρος 2) και πληροφορίες σχετικά με τη μείωση των εκπομπών αιθάλης, ενώ μπορούν να ορίζουν συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα III (μέρος 1), για τη μείωση των εκπομπών PM_{2,5} και NH₃ στον γεωργικό τομέα. Τα ΕΠΕΑΡ θα εντάσσονται στο συνολικό πλαίσιο πολιτικής για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και θα περιλαμβάνουν πληροφορίες για τις αναλύσεις στις οποίες βασίζεται η επιλογή των μέτρων. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν το ΕΠΕΑΡ τους σε δημόσια διαβούλευση πριν από την οριστικοποίησή του. Για τον σκοπό αυτό, με το άρθρο 16 τροποποιείται η οδηγία 2003/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, ώστε να διασφαλιστεί ότι καλύπτει τα ΕΠΕΑΡ.

Το άρθρο 7 σε συνδυασμό με το παράρτημα I απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρακολουθούν τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων και, παράλληλα, να καταρτίζουν και να επικαιροποιούν εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών οι οποίες πρέπει να συνοδεύονται από ενημερωτική έκθεση απογραφής, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις και κατευθυντήριες γραμμές δυνάμει της σύμβασης για τη διασυννοριακή ρύπανση σε μεγάλη απόσταση (LRTAP) που αναφέρονται και εξειδικεύονται στο παράρτημα IV. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση των

¹¹ Οδηγία 2003/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των οδηγιών 85/337/EOK και 96/61/EK του Συμβουλίου, ΕΕ L 156 της 25.6.2003, σ. 17.

διατάξεων ευελιξίας του άρθρου 5 πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τις σχετικές πληροφορίες στην ΕΕΑ ή σε χωριστή έκθεση.

Δυνάμει του άρθρου 8, τα κράτη μέλη παρακολουθούν, εφόσον είναι πρακτικά εφικτό, τις δυσμενείς επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα υδάτινα και χερσαία οικοσυστήματα, με βάση τις διαδικασίες που εξειδικεύονται στο παράρτημα V. Τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν συστήματα παρακολούθησης που έχουν θεσπιστεί δυνάμει άλλων ενωσιακών πράξεων.

Το άρθρο 9 απαιτεί από τα κράτη μέλη να ανακοινώνουν στην Επιτροπή, κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στο παράρτημα I, το ΕΠΕΑΡ τους και τυχόν επικαιροποιήσεις του, καθώς και το σύνολο των πληροφοριών που προκύπτουν από την παρακολούθηση σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και τα κράτη μέλη, επαληθεύει τακτικά την ακρίβεια και πληρότητα των υποβαλλόμενων δεδομένων εθνικής απογραφής εκπομπών.

Το άρθρο 10 προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση ανά πενταετία σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του άρθρου 4 παράγραφος 2 που αφορά τα ενδιάμεσα επίπεδα εκπομπών για το 2025.

Το άρθρο 11 προάγει τη συστηματική, ενεργό και ηλεκτρονική διάδοση των πληροφοριών που συγκεντρώνονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία δυνάμει της παρούσας πρότασης και παραπέμπει, εν προκειμένω, στις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹².

Το άρθρο 12 προάγει τη συνεργασία της Επιτροπής και των κρατών μελών με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, για την ευρύτερη και καλύτερη αντιμετώπιση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το άρθρο 13 ορίζει τις λεπτομέρειες της διαδικασίας που εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 7, του άρθρου 7 παράγραφος 9 και του άρθρου 8 παράγραφος 3 για την προσαρμογή των παραρτημάτων I, III (μέρος 1), IV και V στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Το άρθρο 14 αναφέρεται στη διαδικασία εξέτασης από επιτροπή την οποία θα εφαρμόζει η Επιτροπή για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 6 και του άρθρου 6 παράγραφος 9 και διευκρινίζει ότι θα χρησιμοποιείται η υφιστάμενη επιτροπή που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της οδηγίας 2008/50/ΕΚ.

Τα άρθρα 15, 17 και 19 περιλαμβάνουν τις διατάξεις περί των κυρώσεων που επιβάλλονται για παράβαση των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας πρότασης, περί της έναρξης ισχύος της πρότασης και της μεταφοράς της στη νομοθεσία των κρατών μελών.

Το άρθρο 18 αφορά την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ, διευκρινίζοντας παράλληλα ότι τα ΕΑΟΕ που αυτή ορίζει εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Το παράρτημα VI περιέχει πίνακα αντιστοιχίας.

Νομική βάση

Δεδομένου ότι πρωταρχικός στόχος της πρότασης είναι η προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 191 της ΣΛΕΕ, νομική βάση είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

¹² Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και την κατάργηση της οδηγίας του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

Αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και επιλογή νομοθετικής πράξης

Η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται στο μέτρο που η πρόταση δεν υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης.

Οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς μόνο από τα κράτη μέλη. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι σημαντικές εναπομένουσες επιπτώσεις στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στην Ένωση, κάθε κράτος μέλος οφείλει να μειώσει τις οικείες εκπομπές ρύπων, ενώ ο οικονομικά αποδοτικός συνδυασμός των μειώσεων σε όλη την Ευρώπη μπορεί να συντονιστεί μόνο σε ενωσιακό επίπεδο. Στις δεσμεύσεις μείωσης που προσδιορίζονται έχουν ληφθεί υπόψη όχι μόνο οι εγχώριες αλλά και οι διασυνοριακές επιπτώσεις των εθνικών εκπομπών.

Οι στόχοι της πρότασης θα επιτευχθούν καλύτερα με ενωσιακή δράση. Η οδηγία 2001/81/EK ορίζει στόχους μείωσης και ελάχιστες απαιτήσεις για την υλοποίησή τους, αφήνοντας παράλληλα στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών τον καθορισμό του βέλτιστου συνδυασμού μέτρων για την επίτευξη των εν λόγω μειώσεων. Η ίδια αρχή διατηρείται στην παρούσα πρόταση, η οποία εναρμονίζει περαιτέρω τις απαιτήσεις σχετικά με τα εθνικά προγράμματα και με την παρακολούθηση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων και την υποβολή σχετικών εκθέσεων, ώστε να συμπληρωθούν οι ελλείψεις της οδηγίας 2001/81/EK και να διασφαλιστεί η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της σύμβασης για τη διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση σε μεγάλη απόσταση (LRTAP) και των πρωτοκόλλων της. Μολονότι η πρόταση απαιτεί τον έλεγχο των εκπομπών στην πηγή για τον γεωργικό τομέα, τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να μην τον ασκούν, εάν δεν κρίνεται απαραίτητο για την τήρηση της αντίστοιχης δέσμευσης για μείωση.

Συνεπώς, η παρούσα πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Η επιλεγείσα νομική πράξη είναι η οδηγία, καθώς η πρόταση ορίζει στόχους και υποχρεώσεις, ενώ ταυτόχρονα παρέχει επαρκή ευελιξία στα κράτη μέλη, όσον αφορά την επιλογή των μέτρων συμμόρφωσης και τις λεπτομέρειες της εφαρμογής τους. Συνεπώς, η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η οδηγία θα εφαρμοστεί με χρήση του υφιστάμενου προϋπολογισμού και δεν θα έχει επιπτώσεις στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Επεξηγηματικά έγγραφα

Η Επιτροπή κρίνει ότι απαιτούνται επεξηγηματικά έγγραφα για να βελτιωθεί η ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο δίκαιο των κρατών μελών για τους ακόλουθους λόγους.

Η πλήρης και ορθή μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο έχει ουσιώδη σημασία προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της (ήτοι η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος). Δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν ήδη κανονιστική ρύθμιση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων, η μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο πιθανότατα δεν θα συνίσταται σε μία μόνο νομοθετική πράξη, αλλά σε διάφορες τροπολογίες ή νέες προτάσεις στα σχετικά πεδία. Επιπλέον, η εφαρμογή της οδηγίας είναι συχνά πολύ αποκεντρωμένη, καθώς αρμόδιες για την εφαρμογή της, σε ορισμένα μάλιστα κράτη μέλη, ακόμη και για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο, είναι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές.

Οι ανωτέρω παράγοντες θα επιτείνουν πιθανώς τον κίνδυνο εσφαλμένης μεταφοράς και εφαρμογής της οδηγίας και θα δυσχεράνουν το έργο της Επιτροπής κατά την άσκηση του καθήκοντός της να παρακολουθεί την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης. Είναι σημαντικό να παρέχονται σαφείς πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της.

Η απαιτούμενη υποβολή επεξηγηματικών εγγράφων μπορεί να επιφέρει πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση στα κράτη μέλη που ούτως ή άλλως δεν λειτουργούν με αυτόν τον τρόπο. Ωστόσο, η πιθανή πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση είναι ανάλογη με τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και την πλήρη επίτευξη των στόχων της οδηγίας.

Με βάση τα ανωτέρω, κρίνεται σκόπιμο να ζητηθεί από τα κράτη μέλη να συνοδεύσουν την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς της οδηγίας με ένα ή περισσότερα έγγραφα, στα οποία να εξηγούν τη σχέση των διατάξεων της οδηγίας με τα αντίστοιχα μέρη των εθνικών νομοθετικών πράξεων μεταφοράς.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹³,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Την τελευταία εικοσαετία σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην Ένωση όσον αφορά τις ανθρωπογενείς εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα χάρη σε μια εξειδικευμένη ενωσιακή πολιτική, στην οποία περιλαμβάνεται η ανακοίνωση της Επιτροπής, του 2005, με τον τίτλο «Θεματική στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση» («ΘΣΑΡ»)¹⁵. Η οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶ αποδείχθηκε καίριας σημασίας για την πρόοδο που επιτεύχθηκε, θέτοντας ανώτατα όρια για τις συνολικές ετήσιες εκπομπές των κρατών μελών από το 2010 και έπειτα, όσον αφορά το διοξείδιο του θείου (SO₂), τα οξείδια του αζώτου (NO_x), την αμμωνία (NH₃) και τις πτητικές οργανικές ενώσεις (VOC) εκτός από το μεθάνιο. Το αποτέλεσμα ήταν η μείωση, μεταξύ των ετών 1990 και 2010, των εκπομπών SO₂ κατά 82 %, των εκπομπών NO_x κατά 47 %, των εκπομπών VOC εκτός από το μεθάνιο κατά 56 % και των εκπομπών NH₃ κατά 28%. Εντούτοις, όπως επισημαίνεται στο «Πρόγραμμα "Καθαρός αέρας" για την Ευρώπη» («αναθεωρημένη ΘΣΑΡ»)¹⁷, εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις και κίνδυνοι για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

¹³ ΕΕ C της , σ. .

¹⁴ ΕΕ C της , σ. .

¹⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Θεματική στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση», της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, COM(2005) 446 τελικό.

¹⁶ Οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους (ΕΕ L 309 της 27.11.2001, σ. 22).

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Πρόγραμμα "Καθαρός αέρας" για την Ευρώπη», COM(2013) [xxx]

- (2) Το έβδομο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον¹⁸ επιβεβαιώνει τον μακροπρόθεσμο στόχο της Ένωσης όσον αφορά την πολιτική για τον ατμοσφαιρικό αέρα, ήτοι την επίτευξη επιπέδων ποιότητας του αέρα που να μη συνεπάγονται σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, και ζητεί, για τον σκοπό αυτό, πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, στρατηγικούς στόχους και δράσεις για το διάστημα μετά το 2020, μεγαλύτερες προσπάθειες στις περιοχές όπου ο πληθυσμός και το οικοσύστημα εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων, καθώς και ενισχυμένες συνέργειες μεταξύ της νομοθεσίας για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και των στόχων πολιτικής της Ένωσης που έχουν τεθεί, συγκεκριμένα, για την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα.
- (3) Η αναθεωρημένη ΘΣΑΡ ορίζει νέους στρατηγικούς στόχους για την περίοδο έως το 2030, προκειμένου να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος προς την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Ένωσης.
- (4) Τα κράτη μέλη και η Ένωση είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη, του 1979, για τη διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση σε μεγάλη απόσταση («σύμβαση LRTAP»)¹⁹ και διαφόρων πρωτοκόλλων της, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοκόλλου του Γκέτεμποργκ για τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του τροποσφαιρικού όζοντος.
- (5) Όσον αφορά το έτος 2020 και τα επόμενα, το αναθεωρημένο πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο με την απόφαση [xxxx/xxxx/EE]²⁰, ορίζει νέες δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για κάθε συμβαλλόμενο μέρος, με έτος αναφοράς το 2005, όσον αφορά τις εκπομπές SO₂, NO_x, NH₃, VOC εκτός από το μεθάνιο και λεπτών σωματιδίων (PM_{2,5}), προάγει τις μειώσεις των εκπομπών αιθάλης και ζητεί, αφενός τη συλλογή και διατήρηση πληροφοριών σχετικά με τις δυσμενείς επιδράσεις των συγκεντρώσεων και εναποθέσεων ατμοσφαιρικών ρύπων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον και, αφετέρου, τη συμμετοχή στα προγράμματα με επίκεντρο τις επιδράσεις στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP.
- (6) Θα πρέπει επομένως να αναθεωρηθεί το καθεστώς εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών που θεσπίστηκε με την οδηγία 2001/81/EK, προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης και των κρατών μελών.
- (7) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία κατά τρόπο που να συνεισφέρει αποτελεσματικά στην επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Ένωσης όσον αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ο οποίος υποστηρίζεται από τις κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, καθώς και των ενωσιακών στόχων για προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, με μείωση των επιπέδων και της εναπόθεσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλεί

¹⁸ Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας», COM(2012) 710 της 29.11.2012.

¹⁹ Απόφαση 2003/507/EK του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2003, για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πρωτόκολλο της σύμβασης του 1979 για τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση, για τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του όζοντος σε επίπεδο εδάφους (EE L 179 της 17.7.2003, σ. 1).

²⁰ Απόφαση 2013/xxxx/EE του Συμβουλίου για την αποδοχή της τροποποίησης του πρωτοκόλλου του 1999 της σύμβασης του 1979 για τη διασυνοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση, το οποίο αφορά τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του τροποσφαιρικού όζοντος (EE L της, σ.).

οξίνιση, ευτροφισμό και σχηματισμό όζοντος, ώστε να μην υπερβαίνουν τα κρίσιμα φορτία και επίπεδα που καθορίζονται στη σύμβαση LRTAP.

- (8) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που καθορίζονται στην ενωσιακή νομοθεσία, στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, μέσω της μείωσης των εκπομπών βραχύβιων κλιματικών ρύπων, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα παγκοσμίως.
- (9) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία για το 2020 και το 2030. Για να είναι δυνατόν να καταδειχθεί η σημειούμενη πρόοδος προς την τήρηση των δεσμεύσεων για το 2030, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτύχουν το 2025 ενδιάμεσα επίπεδα εκπομπών, τα οποία καθορίζονται με βάση γραμμική πορεία από τα επίπεδα των εκπομπών τους το 2020 προς εκείνα που απορρέουν από τις δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για το 2030, εκτός εάν αυτό συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος. Σε περίπτωση αδυναμίας περιορισμού των εκπομπών στα επίπεδα αυτά το 2025, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν τους σχετικούς λόγους στις εκθέσεις που υποβάλλουν βάσει της παρούσας οδηγίας.
- (10) Ορισμένα κράτη μέλη επέλεξαν, στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP, να θέσουν ανώτατα όρια εκπομπών βάσει του χρησιμοποιούμενου καυσίμου στον τομέα των μεταφορών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την έλλειψη συνοχής σε σχέση με τη συνολική κατανάλωση ενέργειας και τα στατιστικά δεδομένα τους σε επίπεδο κράτους μέλους, αλλά και σε επίπεδο Ένωσης συνολικά. Επομένως, προκειμένου να εξασφαλιστεί κοινή και συνεκτική βάση για όλα τα κράτη μέλη και την Ένωση συνολικά, η παρούσα οδηγία ορίζει απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών με βάση την κατανάλωση ενέργειας και τις πωλήσεις καυσίμων σε εθνικό επίπεδο, γεγονός που εξασφαλίζει περαιτέρω συνέπεια με την ενωσιακή νομοθεσία για την κλιματική αλλαγή και την ενέργεια.
- (11) Προκειμένου να προαχθεί η οικονομικά αποδοτική επίτευξη των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών και των ενδιάμεσων επιπέδων των εκπομπών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν δικαίωμα να συνυπολογίζουν τις μειώσεις εκπομπών που επιτυγχάνονται στον τομέα της διεθνούς θαλάσσιας ναυσιπλοΐας, εάν οι εκπομπές του εν λόγω τομέα είναι χαμηλότερες από τα επίπεδα εκπομπών που θα επιτυγχάνονταν με τη συμμόρφωση με τα πρότυπα της ενωσιακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των ορίων περιεκτικότητας των καυσίμων σε θείο που επιβάλλει η οδηγία 1999/32/EK του Συμβουλίου²¹. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να τηρούν από κοινού τις δεσμεύσεις τους και τα ενδιάμεσα επίπεδα εκπομπών όσον αφορά το μεθάνιο (CH₄) και να εφαρμόζουν την απόφαση αριθ. 406/2009/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον σκοπό αυτό²². Για τον έλεγχο της τήρησης των εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών, των δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών και των ενδιάμεσων επιπέδων των εκπομπών, τα κράτη μέλη μπορούν να αναπροσαρμόζουν τις εθνικές τους απογραφές εκπομπών καθώς θα βελτιώνονται η επιστημονική κατανόηση και οι επιστημονικές μέθοδοι όσον αφορά τις εκπομπές. Η

²¹ Οδηγία 1999/32/EK του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο και για την τροποποίηση της οδηγίας 93/12/ΕΟΚ (ΕΕ L 121 της 11.5.1999, σ. 13).

²² Απόφαση αριθ. 406/2009/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 136).

Επιτροπή μπορεί να προβάλλει αντίρρηση ως προς τη χρήση οποιασδήποτε από αυτές τις διατάξεις ευελιξίας από κράτος μέλος, εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας οδηγίας.

- (12) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγκρίνουν και να εφαρμόζουν εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης για την επίτευξη των απαιτούμενων μειώσεων και των ενδιάμεσων επιπέδων των εκπομπών τους, καθώς και για την αποτελεσματική συνεισφορά στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη μείωσης των εκπομπών σε ζώνες και οικισμούς που πλήττονται από υπέρμετρες συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων και/ή συντελούν σημαντικά στη ρύπανση της ατμόσφαιρας άλλων ζωνών και οικισμών, μεταξύ άλλων και σε γειτονικές χώρες. Τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης θα πρέπει επομένως να συνεισφέρουν στην επιτυχή υλοποίηση των σχεδίων για την ποιότητα του αέρα που εγκρίνονται δυνάμει του άρθρου 23 της οδηγίας 2008/50/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³.
- (13) Προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές NH₃ και PM_{2,5} στην ατμόσφαιρα από τις κύριες πηγές ρύπανσης, στα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης θα πρέπει να περιλαμβάνονται μέτρα για εφαρμογή στον γεωργικό τομέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν δικαίωμα να εφαρμόζουν μέτρα διαφορετικά από αυτά που παρατίθενται στην παρούσα οδηγία, ισοδύναμου όμως επιπέδου περιβαλλοντικών επιδόσεων, λόγω ειδικών εθνικών περιστάσεων.
- (14) Θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένων των αναλύσεων στις οποίες στηρίζεται ο προσδιορισμός των πολιτικών και μέτρων.
- (15) Προκειμένου να καταρτίζονται άρτια τεκμηριωμένα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τυχόν σημαντικές επικαιροποιήσεις τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν τα εν λόγω προγράμματα και τις επικαιροποιήσεις τους για διαβούλευση με το κοινό και τις αρμόδιες αρχές σε όλα τα επίπεδα, όταν εξακολουθούν να είναι ανοικτές όλες οι επιλογές που αφορούν τις πολιτικές και τα μέτρα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν διασυνοριακές διαβουλεύσεις σε περίπτωση που η εφαρμογή του προγράμματός τους ενδέχεται να επηρεάσει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα σε άλλη χώρα, όπως ορίζουν οι διατάξεις της ενωσιακής και διεθνούς νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο (Espoo, 1991) και του πρωτοκόλλου της για την στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση (Κιέβο, 2003), όπως έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο²⁴.
- (16) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν και να υποβάλλουν απογραφές και προβλέψεις εκπομπών, καθώς και ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής, για το σύνολο των ατμοσφαιρικών ρύπων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, στοιχεία που στη συνέχεια θα δίνουν τη δυνατότητα στην Ένωση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που υπέχει δυνάμει της σύμβασης LRTAP και των πρωτοκόλλων της.

²³ Οδηγία 2008/50/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (ΕΕ L 152 της 11.6.2008, σ. 1).

²⁴ Απόφαση 2008/871/EK του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2008, σχετικά με την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση της σύμβασης της ΟΟΕ/ΗΕ για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο η οποία υπογράφηκε στο Espoo το 1991 (ΕΕ L 308 της 19.11.2008, σ. 33)

- (17) Προκειμένου να διαφυλαχθεί η συνοχή στο σύνολο της Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι εκθέσεις σχετικά με τις εθνικές απογραφές και τις προβλέψεις εκπομπών, καθώς και οι ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής, που υποβάλλουν στην Επιτροπή να συμφωνούν πλήρως με εκείνες που υποβάλλουν δυνάμει της σύμβασης LRTAP.
- (18) Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών που ορίζει η παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να παρακολουθούν, όταν αυτό είναι πρακτικά εφικτό, τις επιδράσεις των εν λόγω μειώσεων στα χερσαία και υδάτινα οικοσυστήματα, σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένες κατευθυντήριες γραμμές, και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με αυτές τις επιδράσεις.
- (19) Σύμφωνα με την οδηγία 2003/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την ενεργό και συστηματική διάδοση των πληροφοριών με ηλεκτρονικά μέσα.
- (20) Είναι απαραίτητη η τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶ προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια της παρούσας οδηγίας με τη σύμβαση του Aarhus του 1998 σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα.
- (21) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για την υποβολή εκθέσεων που παρατίθενται στο παράρτημα I, καθώς και στο μέρος 1 του παραρτήματος III και στα παραρτήματα IV και V, με σκοπό την προσαρμογή τους στην τεχνική πρόοδο. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (22) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷.
- (23) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες για τις κυρώσεις που θα επιβάλλονται για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

²⁵ Οδηγία 2003/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

²⁶ Οδηγία 2003/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, (ΕΕ L 156 της 25.6.2003, σ. 17).

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (24) Δεδομένης της φύσης και έκτασης των τροποποιήσεων που πρέπει να επέλθουν στην οδηγία 2001/81/EK, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να αντικατασταθεί, ώστε να αυξηθούν η ασφάλεια δικαίου, η σαφήνεια, η διαφάνεια και η απλούστευση της νομοθεσίας. Προκειμένου να είναι αδιάλειπτη η βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών που καθορίζονται στην οδηγία 2001/81/EK έως ότου τεθούν σε εφαρμογή, το 2020, οι νέες εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.
- (25) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά, λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της.
- (26) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα²⁸, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, στις περιπτώσεις όπου αιτιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία επιβάλλει όρια στις ατμοσφαιρικές εκπομπές ρύπων που προκαλούν οξίνιση και ευτροφισμό, πρόδρομων ουσιών του όζοντος, πρωτογενών σωματιδίων και πρόδρομων ουσιών δευτερογενών σωματιδίων, καθώς και άλλων ατμοσφαιρικών ρύπων, στα κράτη μέλη και απαιτεί την κατάρτιση, έγκριση και εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την παρακολούθηση των εκπομπών ρύπων και των επιπτώσεών τους, καθώς και την υποβολή σχετικών εκθέσεων.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις εκπομπές των ρύπων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι από όλες τις πηγές στην επικράτεια των κρατών μελών, στις αποκλειστικές οικονομικές τους ζώνες και στις ζώνες ελέγχου ρύπανσης.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

²⁸

EE C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

1. «εκπομπή»: η ελευθέρωση ουσίας από σημειακή ή διάχυτη πηγή στην ατμόσφαιρα·
2. «πρόδρομες ουσίες του όζοντος»: οξείδια του αζώτου, πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου, μεθάνιο και μονοξείδιο του άνθρακα·
3. «στόχοι ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα»: οι οριακές τιμές, οι τιμές-στόχοι και οι υποχρεώσεις έκθεσης σε συγκεντρώσεις για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που παρατίθενται στην οδηγία 2008/50/EK και στην οδηγία 2004/107/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁹.
4. «οξείδια του αζώτου» (NO_x): το οξείδιο και το διοξείδιο του αζώτου, εκφραζόμενα ως διοξείδιο του αζώτου·
5. «πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου» (VOC εκτός του μεθανίου): όλες οι ανθρωπογενείς οργανικές ενώσεις, εκτός από το μεθάνιο, που είναι ικανές να παράγουν φωτοχημικά οξειδωτικά μέσα αντιδρώντας με οξείδια του αζώτου παρουσία ηλιακού φωτός·
6. «PM_{2,5}»: τα σωματίδια που διέρχονται από στόμιο κατά μέγεθος διαλογής, όπως ορίζεται στη μέθοδο αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση PM_{2,5} (EN 14907), με απόδοση 50 % ως προς τη συγκράτηση των σωματιδίων αεροδυναμικής διαμέτρου 2,5 μm·
7. «εθνική δέσμευση για μείωση των εκπομπών»: η μείωση των εκπομπών συγκεκριμένης ουσίας, εκφραζόμενη ως ποσοστό μείωσης των εκπομπών μεταξύ του συνόλου των εκπομπών κατά το έτος αναφοράς (2005) και του συνόλου των εκπομπών κατά το ημερολογιακό έτος-στόχο, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το κράτος μέλος·
8. «κύκλος προσγείωσης και απογείωσης»: ο κύκλος που περιλαμβάνει την τροχοδρόμηση (κατά την άφιξη και την αναχώρηση), την απογείωση, την άνοδο, την προσέγγιση, την προσγείωση και κάθε άλλη πτητική δραστηριότητα σε απόλυτο ύψος χαμηλότερο των 3000 ποδών·
9. «διεθνής θαλάσσια ναυσιπλοΐα»: διαδρομές στη θάλασσα και στα παράκτια ύδατα, εκτελούμενες με πλωτά οχήματα ανεξαρτήτως σημαίας, εκτός από τα αλιευτικά σκάφη, που αναχωρούν από την επικράτεια μίας χώρας και αφικνούνται στην επικράτεια άλλης χώρας·
10. «περιοχή ελέγχου εκπομπών»: ειδική θαλάσσια περιοχή που ορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI της διεθνούς σύμβασης για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (MARPOL)·
11. «ζώνη ελέγχου της ρύπανσης»: θαλάσσια περιοχή σε απόσταση μικρότερη των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης από τις οποίες υπολογίζεται το εύρος των χωρικών υδάτων, η οποία ορίζεται από κράτος μέλος με σκοπό την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης από σκάφη σύμφωνα με τους εφαρμοστέους διεθνείς κανόνες και πρότυπα·
12. «αιθάλη»: ανθρακούχα σωματίδια που απορροφούν το φως.

²⁹ Οδηγία 2004/107/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα (ΕΕ L 23 της 26.1.2005, σ. 3-16).

Άρθρο 4

Εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών

1. Κατ' ελάχιστο, τα κράτη μέλη περιορίζουν τις οικείες ετήσιες ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC) εκτός από το μεθάνιο, αμμωνίας (NH₃), σωματιδίων (PM_{2,5}) και μεθανίου (CH₄) σύμφωνα με τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών που ισχύουν από το 2020 και το 2030, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα που δεν συνεπάγονται δυσανάλογο κόστος ώστε να περιορίσουν τις οικείες ανθρωπογενείς εκπομπές SO₂, NO_x, VOC εκτός από το μεθάνιο, NH₃, PM_{2,5} και CH₄ του 2025. Τα επίπεδα των εκπομπών αυτών προσδιορίζονται με βάση τις πωλήσεις καυσίμων και σύμφωνα με γραμμική πορεία μείωσης από τα επίπεδα των εκπομπών τους του 2020 σε εκείνα που απορρέουν από τις δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για το 2030.

Σε περίπτωση αδυναμίας περιορισμού των εκπομπών του 2025 σύμφωνα με την καθορισμένη πορεία, τα κράτη μέλη εξηγούν τους σχετικούς λόγους στις εκθέσεις που υποβάλλουν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 9.
3. Οι ακόλουθες εκπομπές δεν συνυπολογίζονται για τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 1 και 2:
 - α) οι εκπομπές αεροσκαφών πέραν του κύκλου προσγείωσης και απογείωσης·
 - β) οι εκπομπές στις Κανάριες Νήσους, στα υπερπόντια διαμερίσματα της Γαλλίας, στη Μαδέρα και στις Αζόρες·
 - γ) οι εκπομπές της εθνικής θαλάσσιας ναυσιπλοΐας από και προς τα εδάφη που αναφέρονται στο στοιχείο β)·
 - δ) οι εκπομπές από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα, με την επιφύλαξη του άρθρου 5 παράγραφος 1.

Άρθρο 5

Ευελιξία

1. Προκειμένου να τηρούν τα ενδιάμεσα επίπεδα εκπομπών, που προσδιορίζονται για το 2025 σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, και τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών, που παρατίθενται στο παράρτημα II και ισχύουν από το 2030 και έπειτα για τα NO_x, SO₂ και PM_{2,5}, τα κράτη μέλη μπορούν να συμψηφίζουν τις μειώσεις των εκπομπών NO_x, SO₂ και PM_{2,5} που επιτυγχάνονται στη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα με τις εκπομπές NO_x, SO₂ και PM_{2,5} από άλλες πηγές κατά το ίδιο έτος, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:
 - α) οι μειώσεις των εκπομπών σημειώνονται στις θαλάσσιες περιοχές εντός των χωρικών υδάτων των κρατών μελών, των αποκλειστικών οικονομικών τους ζωνών ή σε ζώνες ελέγχου της ρύπανσης, εάν έχουν οριστεί τέτοιες ζώνες·
 - β) τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν αποτελεσματικά μέτρα παρακολούθησης και επιθεώρησης για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της παρούσας διάταξης ευελιξίας·

- γ) εφαρμόζουν μέτρα για την επίτευξη χαμηλότερων εκπομπών NO_x, SO₂ και PM_{2,5} από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα, σε σύγκριση με τα επίπεδα εκπομπών που θα επιτυγχάνονταν με τη συμμόρφωση με τα πρότυπα της Ένωσης που ισχύουν για τις εκπομπές NO_x, SO₂ και PM_{2,5}, και έχουν καταδείξει επαρκή ποσοτικοποίηση των πρόσθετων μειώσεων εκπομπών που απορρέουν από τα εν λόγω μέτρα·
- δ) δεν έχουν συμψηφίσει ποσοστό μεγαλύτερο του 20 % των μειώσεων των εκπομπών NO_x, SO₂ και PM_{2,5}, υπολογιζόμενων σύμφωνα με το στοιχείο γ), υπό τον όρο ότι ο συμψηφισμός δεν επιφέρει μη συμμόρφωση με τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών κατά την περίοδο 2020-2024 που παρατίθενται στο παράρτημα II.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να τηρούν από κοινού τις δεσμεύσεις τους για μείωση των εκπομπών μεθανίου και τα ενδιάμεσα επίπεδα εκπομπών που αναφέρονται στο παράρτημα II, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:
- α) συμμορφώνονται προς όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της ενωσιακής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων δυνάμει της απόφασης αριθ. 406/2009/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- β) έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν αποτελεσματικές διατάξεις για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της από κοινού εφαρμογής.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίζουν αναπροσαρμοσμένες ετήσιες εθνικές απογραφές εκπομπών για τα SO₂, NO_x, NH₃, VOC εκτός του μεθανίου και PM_{2,5} σύμφωνα με το παράρτημα IV, όταν η αδυναμία τήρησης των εθνικών τους δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών ή των ενδιάμεσων επιπέδων των εκπομπών τους είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής βελτιωμένων μεθόδων απογραφής εκπομπών οι οποίες έχουν επικαιροποιηθεί σύμφωνα με την επιστημονική γνώση.
4. Τα κράτη μέλη που προτίθενται να εφαρμόσουν τις παραγράφους 1, 2 και 3 ενημερώνουν την Επιτροπή έως τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του εκάστοτε έτους αναφοράς. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει τους καλυπτόμενους ρύπους και κλάδους και, εφόσον διατίθενται στοιχεία, την έκταση των επιπτώσεων στις εθνικές απογραφές εκπομπών.
5. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, εξετάζει και κρίνει αν η χρήση κάποιας από τις διατάξεις ευελιξίας για συγκεκριμένο έτος πληροί τις αντίστοιχες απαιτήσεις και κριτήρια.
- Εφόσον η Επιτροπή δεν εγείρει αντίρρηση εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφοι 4, 5 και 6, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θεωρεί ότι η χρήση της διάταξης ευελιξίας έχει γίνει δεκτή και ισχύει για το εν λόγω έτος. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση διάταξης ευελιξίας δεν πληροί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και κριτήρια, εκδίδει απόφαση και πληροφορεί το κράτος μέλος ότι η εν λόγω χρήση δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που ορίζουν τους λεπτομερείς κανόνες χρήσης των διατάξεων ευελιξίας των παραγράφων 1, 2 και 3, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 14.

Άρθρο 6

Εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν και εγκρίνουν εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ρύπανσης σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ μέρος 2 με σκοπό τον περιορισμό των ετήσιων ανθρωπογενών εκπομπών τους σύμφωνα με το άρθρο 4.
2. Κατά την κατάρτιση, έγκριση και εφαρμογή του προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 τα κράτη μέλη:
 - α) αξιολογούν τον βαθμό στον οποίο οι εθνικές πηγές εκπομπών είναι πιθανόν να έχουν επιπτώσεις στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στην επικράτειά τους και σε γειτονικά κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, δεδομένα και μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρακολούθησης και αξιολόγησης (EMEP)·
 - β) λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη μείωσης των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τους στόχους ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην επικράτειά τους και, κατά περίπτωση, στα γειτονικά κράτη μέλη·
 - γ) θέτουν ως προτεραιότητα τα μέτρα μείωσης των εκπομπών αιθάλης κατά τη λήψη μέτρων για την τήρηση των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών PM_{2,5}·
 - δ) διασφαλίζουν τη συνέπεια με άλλα συναφή σχέδια και προγράμματα που έχουν θεσπιστεί δυνάμει απαιτήσεων της εθνικής ή ενωσιακής νομοθεσίας.

Τα κράτη μέλη συμπεριλαμβάνουν, στον βαθμό που απαιτείται, τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙΙ μέρος 1 ή μέτρα ισοδύναμου περιβαλλοντικού αποτελέσματος, προκειμένου να τηρήσουν τις εθνικές δεσμεύσεις τους για μείωση των εκπομπών.
3. Το εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επικαιροποιείται ανά διετία.
4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι πολιτικές και τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που περιέχονται στο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επικαιροποιούνται εντός 12 μηνών σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) οι υποχρεώσεις του άρθρου 4 δεν εκπληρώνονται ή υφίσταται κίνδυνος μη συμμόρφωσης·
 - β) τα κράτη μέλη αποφασίζουν να κάνουν χρήση κάποιας από τις διατάξεις ευελιξίας του άρθρου 5.
5. Τα κράτη μέλη διαβουλευονται, σύμφωνα με τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία, με το κοινό και τις αρμόδιες αρχές τις οποίες, λόγω των ειδικών περιβαλλοντικών τους αρμοδιοτήτων στον τομέα της ρύπανσης, της ποιότητας και της διαχείρισης του ατμοσφαιρικού αέρα σε όλα τα επίπεδα, είναι πιθανόν να αφορά η εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σχετικά με τα σχέδια των εν λόγω προγραμμάτων και τυχόν σημαντικές επικαιροποιήσεις τους, πριν από την οριστικοποίησή τους. Κατά περίπτωση, εξασφαλίζονται διασυνοριακές διαβουλεύσεις σύμφωνα με τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία.

6. Η Επιτροπή διευκολύνει την εκπόνηση και εφαρμογή των προγραμμάτων, κατά περίπτωση, μέσω ανταλλαγής ορθών πρακτικών.
7. Εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 13, για την προσαρμογή του μέρους I του παραρτήματος III στην τεχνική πρόοδο.
8. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθύνσεις σχετικά με την εκπόνηση και εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
9. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να προσδιορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τη μορφή και τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης των κρατών μελών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 14.

Άρθρο 7

Απογραφές και προβλέψεις εκπομπών

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν και επικαιροποιούν ετησίως εθνικές απογραφές εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στον πίνακα Α του παραρτήματος I, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν και να επικαιροποιούν ετησίως εθνικές απογραφές εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στον πίνακα Β του παραρτήματος I, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.
2. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν και επικαιροποιούν ανά διετία απογραφές εκπομπών με χωρική υποκλιμάκωση, απογραφές μεγάλων σημειακών πηγών και προβλέψεις εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στον πίνακα Γ του παραρτήματος I, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.
3. Οι απογραφές και προβλέψεις εκπομπών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 συνοδεύονται από ενημερωτική έκθεση απογραφής, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πίνακα Δ του παραρτήματος I.
4. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της ευελιξίας δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 συμπεριλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες στην ενημερωτική έκθεση απογραφής του οικείου έτους:
 - α) την ποσότητα εκπομπών NO_x, SO₂ και PM_{2,5} που θα είχε σημειωθεί ελλείψει περιοχής ελέγχου εκπομπών·
 - β) το ύψος των μειώσεων εκπομπών που επιτεύχθηκαν στο τμήμα της περιοχής ελέγχου εκπομπών το οποίο ανήκει στο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·
 - γ) τον βαθμό στον οποίο έκαναν χρήση της εν λόγω ευελιξίας·
 - δ) τυχόν πρόσθετα δεδομένα που τα κράτη μέλη κρίνουν ενδεδειγμένα ώστε να είναι σε θέση η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, να διενεργήσει πλήρη αξιολόγηση των συνθηκών υπό τις οποίες έγινε χρήση της ευελιξίας.
5. Τα κράτη μέλη που επιλέγουν την ευελιξία δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 υποβάλλουν χωριστή έκθεση που δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να εξετάζει και να κρίνει αν πληρούνται οι απαιτήσεις της εν λόγω διάταξης.
6. Τα κράτη μέλη που επιλέγουν την ευελιξία δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 3 συμπεριλαμβάνουν στην ενημερωτική έκθεση απογραφής του οικείου έτους τις

πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα IV μέρος 4, δίνοντας τη δυνατότητα στην Επιτροπή να εξετάζει και να κρίνει αν πληρούνται οι απαιτήσεις της εν λόγω διάταξης.

7. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν τις απογραφές εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των αναπροσαρμοσμένων απογραφών εκπομπών, τις προβλέψεις εκπομπών και την ενημερωτική έκθεση απογραφής σύμφωνα με το παράρτημα IV.
8. Βάσει των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, καταρτίζει και επικαιροποιεί ετησίως ενωσιακές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών, καθώς και ενημερωτική έκθεση απογραφής, για όλους τους ρύπους που αναφέρονται στο παράρτημα I.
9. Εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 13, με σκοπό την προσαρμογή του παραρτήματος I όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των εκθέσεων και την προσαρμογή του παραρτήματος IV στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο.

Άρθρο 8

Παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, εφόσον είναι πρακτικά εφικτό, την παρακολούθηση των δυσμενών επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα οικοσυστήματα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος V.
2. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη συντονίζουν την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με άλλα προγράμματα παρακολούθησης που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της ενωσιακής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων, της οδηγίας 2008/50/EK και της οδηγίας 2000/60 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰.
3. Εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 13, για την προσαρμογή του παραρτήματος V στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο.

Άρθρο 9

Υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν το εθνικό τους πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Επιτροπή [εντός τριών μηνών από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 – η ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και, στη συνέχεια, το επικαιροποιούν ανά διετία.
Όταν ένα εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επικαιροποιείται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4, το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή εντός δύο μηνών.
2. Από το 2017 τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις εθνικές απογραφές εκπομπών, τις προβλέψεις εκπομπών, τις απογραφές εκπομπών με χωρική υποκλιμάκωση, τις απογραφές

³⁰ Οδηγία 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

μεγάλων σημειακών πηγών και τις εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 1, 2 και 3 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 7 παράγραφοι 4, 5 και 6, κατά τις ημερομηνίες υποβολής που ορίζονται στο παράρτημα Ι.

Η εν λόγω ανακοίνωση συνάδει με την υποβολή στοιχείων στη Γραμματεία της σύμβασης LRTAP.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις εθνικές τους εκπομπές και προβλέψεις εκπομπών για το CH₄ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹.
4. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και τα κράτη μέλη, εξετάζει τακτικά τα δεδομένα των εθνικών απογραφών εκπομπών. Η εν λόγω εξέταση περιλαμβάνει τα εξής:
 - α) ελέγχους για την εξακρίβωση της διαφάνειας, της ακρίβειας, της συνέπειας, της συγκρισιμότητας και της πληρότητας των πληροφοριών που υποβάλλονται·
 - β) ελέγχους για τον εντοπισμό περιπτώσεων στις οποίες τα δεδομένα έχουν καταρτιστεί κατά τρόπο μη σύμφωνο προς τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου, ιδιαίτερα δε της σύμβασης LRTAP·
 - γ) κατά περίπτωση, υπολογισμό των συνεπαγόμενων αναγκαίων τεχνικών διορθώσεων, σε συνεννόηση με τα κράτη μέλη.
5. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις ακόλουθες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8:
 - α) [έως την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 – η ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και στη συνέχεια ανά τετραετία, τη γεωγραφική θέση των σταθμών παρακολούθησης και τους σχετικούς δείκτες που παρακολουθούνται και
 - β) εντός [ενός έτους από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 – η ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και στη συνέχεια ανά τετραετία, τις μετρούμενες τιμές των υποχρεωτικών δεικτών.

Άρθρο 10

Εκθέσεις της Επιτροπής

1. Τουλάχιστον ανά πενταετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση της συνεισφοράς της εφαρμογής στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας.

Η Επιτροπή υποβάλλει οπωσδήποτε για το έτος 2025 την ανωτέρω προβλεπόμενη έκθεση, στην οποία συμπεριλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την επίτευξη των αναφερόμενων στο άρθρο 4 παράγραφος 2 ενδιάμεσων επιπέδων των εκπομπών, καθώς και με τους λόγους τυχόν αποτυχίας. Η Επιτροπή εκτιμά την ανάγκη

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13).

περαιτέρω δράσης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις κλαδικές επιπτώσεις της εφαρμογής.

2. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν ενδεχομένως αξιολόγηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 11

Πρόσβαση σε πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη, συμμορφούμενα προς την οδηγία 2003/4/EK, μεριμνούν για την ενεργό και συστηματική διάδοση στο κοινό των ακόλουθων πληροφοριών, μέσω της δημοσίευσης τους σε δημόσια προσβάσιμο ιστότοπο:
 - α) εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τυχόν επικαιροποιήσεις τους·
 - β) εθνικές απογραφές εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων, όταν υπάρχουν, των αναπροσαρμοσμένων απογραφών εκπομπών, εθνικές προβλέψεις εκπομπών και ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής, καθώς και πρόσθετες εκθέσεις και πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 9.
2. Η Επιτροπή, συμμορφούμενη προς τον κανονισμό αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³², μεριμνά για την ενεργό και συστηματική διάδοση στο κοινό, μέσω δημοσίευσης σε δημόσια προσβάσιμο ιστότοπο, των ενωσιακών απογραφών εκπομπών, προβλέψεων εκπομπών και ενημερωτικών εκθέσεων απογραφής.

Άρθρο 12

Συνεργασία με τρίτες χώρες και συντονισμός στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών

Η Ένωση και τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, επιδιώκουν διμερή και πολυμερή συνεργασία με τρίτες χώρες και συντονισμό στο πλαίσιο συναφών διεθνών οργανισμών, όπως το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), η Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE), ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO) και ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την τεχνική και επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, με σκοπό τη βελτίωση της βάσης στην οποία στηρίζονται οι μειώσεις εκπομπών.

Άρθρο 13

Άσκηση των ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων

1. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 7, στο άρθρο 7 παράγραφος 9 και στο άρθρο 8 παράγραφος 3 εκχωρείται στην Επιτροπή επ' αόριστον από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

³² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Aarhus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ L 264 της 25.9.2006, σ. 13).

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 7, στο άρθρο 7 παράγραφος 9 και στο άρθρο 8 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης επιφέρει τη λήξη της εξουσιοδότησης που προσδιορίζεται σε αυτήν. Παράγει αποτελέσματα από την επομένη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος τυχόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ήδη ισχύουν.
4. Μόλις η Επιτροπή εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
5. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 7, του άρθρου 7 παράγραφος 9 και του άρθρου 8 παράγραφος 3 αρχίζει να ισχύει μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει η προθεσμία αυτή, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενημερώσουν την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 14

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 29 της οδηγίας 2008/50/ΕΚ. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 15

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 16

Τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ

Στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/35/ΕΚ, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ζ):

«ζ) Άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας XXXX/XX/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ *.

* ΕΕ L XX της XX.XX.XXXX, σ. X)»

Άρθρο 17

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο την/στις [δεκαοκτώ μήνες από την έναρξη ισχύος – η ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης].

Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 18

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Η οδηγία 2001/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καταργείται με ισχύ από την [ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 της παρούσας οδηγίας – η ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης].

Εντούτοις, εξακολουθούν να ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις της καταργούμενης οδηγίας:

- α) άρθρο 1 και παράρτημα 1 έως την 31η Δεκεμβρίου 2019·
- β) άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 2 και άρθρο 8 παράγραφος 1 έως την [ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 17 της παρούσας οδηγίας – η ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης].

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα VI.

2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2019 τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τα ανώτατα όρια του άρθρου 4 και του παραρτήματος I της οδηγίας 2001/81/EK.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 20

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*